

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR

Saapunut/Inkommit

13.02.2012

Dnro/Enr

HEL 2012 - 002356

Tehtäväluokka

08 00 02

Uppgiftsklass

Valtuustokysely

Kyselytunti

Valtuusto päätti vuoden 2006 toukokuussa täysautomaattimetron rakentamisesta Helsinkiin. Nyt valtuutetut ovat saaneet lehdestä lukea, että tulossa onkin puoliautomaattimetro kuljettajineen lisähintaan. Samalla on siirretty suoritusvastuita Siemensiltä HKL:lle ja samalla taloudellisia vastuita Helsingin verovaroista maksettavaksi.

Uusi sopimus siirtänee junien takuuajaiset huoltotyöt ja junien saattamisen puoliautomaatti-järjestelmän mukaisiksi HKL:n vastuulle. Lisäksi HKL sitoutunee vielä maksamaan takuuajakaisten huoltotöiden johtamisesta.

Herää kysymys, miksei asioita varmistettu koeasennuksilla ennen urakkasopimuksen tekoa ja asetettu hankkeen toteutumiselle riittäviä sanktioita.

Hämmästyttää myös, että vielä viime lokakuussa mm. toimitusjohtaja Matti Lahdenranta vakuutteli täysautomaattimetron toteutuvan. Vaikuttaa, että kaupungin neuvottelijat ovat taitamattomuuttaan ja kokemattomuuttaan ajettu pakkotilanteeseen, jossa Siemens sanelee sopimusmuutosten ehdot.

Kysyn, miksei ennen urakkasopimuksen tekoa koeasennuksin varmistettu täysautomaattimetron toteutusmahdollisuutta ja miksei hankkeen toteutumiselle asetettu riittäviä sanktioita.

Helsinki 13.2.2012

Kauko Koskinen

10

Vastaus vt Kauko Koskisen kysymykseen automaattimetrohankkeen toteutuksesta

HEL 2012-002356 T 00 00 03

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastaus

Kysymys koskee automaattimetrohankkeen toteuttamisen ongelmia ja sopimusta.

Vastauksena esitettyyn kysymykseen rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja toteaa seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päätti 17.5.2006 hyväksyä metron kulunvalvontatekniikan uusimisen hankesuunnitelman siten, että järjestelmäksi hankitaan täysautomatoituun metrolienteeseen siirtymisen mahdollistava järjestelmä. Kvsto päätti 18.6.2008 hankkeen enimmäishinnan tarkistamista 115 milj. euroon. Sopimus Siemens Transportation Systems S.A.S:n ja Siemens Osakeyhtiön kanssa allekirjoitettiin 11.12.2008. Sopimus kattaa mm. automaattimetron ohjausjärjestelmän, asetinlaitteiden uusimisen, nykyisten metrojunien muuttamisen automaattisiksi sekä laituriovet. Työt aloitettiin alkuvuodesta 2010.

Sopimuksen mukaisen automaattimetrojärjestelmän toimittaminen Helsingin nykyisiin metrovaunuihin on kohdannut teknisiä ongelmia. Vielä lokakuussa 2011 kaupunki edellytti, että Siemens toimii hankkeessa voimassa olevan sopimuksen mukaisesti. Koska vaikeudet olivat tiedossa, liikennelaitos -liikelaitos toimitti 26.10.2011 Siemensille sopimuksen purkamista koskevan huomautuksen ja ennakoilmoituksen toimitukseen liittyvistä ongelmista sekä edellytti, että Siemens korjaa toimintaansa sopimuksen mukaiseksi. Tämä ilmoitus on edelleen voimassa. Liikennelaitos -liikelaitos on selvyden vuoksi vahvistanut asian vielä tammikuussa Siemensille lähettämälläan uudella ilmoituksella.

Tammikuussa 2012 (13.1.2012) liikennelaitos -liikelaitos ja Siemens allekirjoittivat neuvotteluyhteenvedon. Siinä sovittiin, että liikennelaitos -liikelaitos ja Siemens neuvottelevat täysautomatoitinta koskevan ratkaisun muuttamisesta siten, että toteutettava ratkaisu olisi puoliautomaattinen järjestelmä. Puoliautomaattisessa järjestelmässä kuljettajat säilyvät metrojunissa varmistamassa turvallisen liikennöinnin.

Neuvotteluun alkuperäisen sopimuksen mahdollisesta muuttamisesta ryhdyttiin Siemensin aloitteesta. Projektin kuluessa kävi ilmi, että vanhojen junien automatisoiminen ilman kuljettajia tapahtuvaan liikenteeseen on osoittautunut huomattavasti ennakoitua vaikeammaksi. Vanho-

jen junien automatisointiin liittyvät tekniset ja taloudelliset ongelmat ovat siten johtaneet siihen, että on Siemensin aloitteesta päädytty selvittämään, onko puoliautomaattinen metro mahdollinen ratkaisu. Joka tapauksessa kaikissa vaihtoehtoissa metron kulunvalvonta tullaan toteuttamaan niin, että Länsimetron käyttöönotto suunnitelman mukaisesti vuoden 2015 lopulla on mahdollista.

Neuvotteluyhteenvedossa siis sovittiin vain neuvotteluprosessin käynnistämisestä. Neuvotteluprosessin aikana sovitaan voimassa olevan sopimuksen mahdollisesta muuttamisesta. Neuvottelujen takaraja on 30.3.2012.

Minkäänlaisia lopullisia sopimuksia automaattimetroprojektin muuttamisesta puoliautomaattiratkaisuksi taikka suoritusvastuiden ja taloudellisten vastuiden siirtämisestä Siemensiltä Helsingin kaupungille ei näin ollen ole tehty. Kauppahinnan alentamisesta, mikäli em. vaihtoehtoon mennään, ei myöskään ole sovittu.

Neuvoteltavalla ratkaisulla pyritään siihen, että Länsimetron valmistuksessa vuoden 2015 lopulla metroa voidaan liikennöidä lyhyillä vuoroväleillä. Takuuaikaisten huoltotöiden johtaminen ja suorittaminen sekä tästä hankintasopimusmuutoksesta saatava alennus ovat osa neuvoteltavaa kokonaisuutta.

Metron automatisointi on laaja kokonaisuus. Valtuutettu Koskisen kysymyksessä mainittujen koeasennusten tekeminen ennen urakkasopimuksen tekoa ei tällaisessa hankkeessa olisi ollut mahdollista. Sanktioiden osalta voidaan todeta, että tarjouspyynnöllä, tarjouksella ja sopimuksella Siemens on sitoutunut projektin toteuttamiseen. Sopimuksessa on määritelty sopimuksen laatuun nähden riittävät sanktiot sekä seuraamukset mahdollisista sopimusrikkomuksista.

Neuvoteltavana oleva ratkaisu on kokonaisuus, jossa pyritään ratkaisemaan automatisointiin liittyvät asiat kaikilta osin siten, että ne ovat sopusoinnussa alkuperäisen sopimuksen sopimusmääräysten kanssa ja turvaavat Helsingin edut.

Mikäli päädytään alkuperäisen sopimuksen muuttamiseen, asia tuodaan ennen muutossopimuksen allekirjoitusta liikennelaitos - liikelaitoksen johtokunnan kautta kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1

[Vt Kauko Koskisen kysymys](#)